

Jožef Likavec (Likawetz) Kalasanc – 250

Rojen je bil leta 1773 na gradu Žinkovy na Češkem. Po končani gimnaziji je opravljal delo pisarja pri vojaški upravi v Pragi. Leta 1798 je bil posvečen v mašnika ter stopil v katoliški red piaristov, ki so se ukvarjali predvsem z izobraževanjem revnih otrok. Učiteljski poklic je najprej opravljal na normalkah v več krajih po Češkem. Kot profesor filozofije je poučeval v Löwenburgovem zavodu na Dunaju, od koder je odšel v Prago poučevat retoriko, zatem pa zopet filozofijo na piaristovsko filozofsko učilišče v Mostu na Češkem. Leta 1809 je bil med ustanovitelji filozofskega učilišča v Brnu, kjer je v naslednjih letih tudi poučeval. Kar dvajset let, od 1815 do 1835, je bil profesor teoretične in praktične filozofije na filozofskem učilišču v Gradcu. Doktorski naziv iz filozofije je prejel leta 1825.

Jožef Kalasanc Likavec
(www.dLib.si)

Učiteljski poklic je najprej opravljal na normalkah v več krajih po Češkem. Kot profesor filozofije je poučeval v Löwenburgovem zavodu na Dunaju, od koder je odšel v Prago poučevat retoriko, zatem pa zopet filozofijo na piaristovsko filozofsko učilišče v Mostu na Češkem. Leta 1809 je bil med ustanovitelji filozofskega učilišča v Brnu, kjer je v naslednjih letih tudi poučeval. Kar dvajset let, od 1815 do 1835, je bil profesor teoretične in praktične filozofije na filozofskem učilišču v Gradcu. Doktorski naziv iz filozofije je prejel leta 1825.

Njegova pot po slovenskih tleh se je začela leta 1836, ko je bil po smrti Matije Čopa imenovan za bibliotekarja na ljubljanskem liceju. Prvi je sistematično uredil licejsko knjižnico, sam je napisal prve kataloge, pridobil

je mnogo dragocenih knjižnih zbirk, med njimi tudi knjižnično zbirko Jerneja Kopitarja. Leta 1843 je prevzel službo namestnika ravnatelja ljubljanske gimnazije, čez eno leto pa je postal tudi njen direktor ter deželni gimnazijski direktor za Ilirijo. Udejstvoval se je tudi kot član zgodovinskega društva za Kranjsko, Štajersko in Koroško ter kot član Kranjske kmetijske družbe. V študijskem letu 1827/28 je bil prvi rektor obnovljene Univerze v Gradcu. Umrl je leta 1850, pokopan je na ljubljanskem Navju, kjer ima tudi lep nagrobnik.

V knjižnici Slovenskega šolskega muzeja hranimo njegovo knjigo z naslovom *Grundriss der Erfahrungs-Seelenlehre oder Empirischen Psychologie* (Osnovne empiričnega dušeslovja ali Empirična psihologija) iz leta 1827.

Polona Koželj

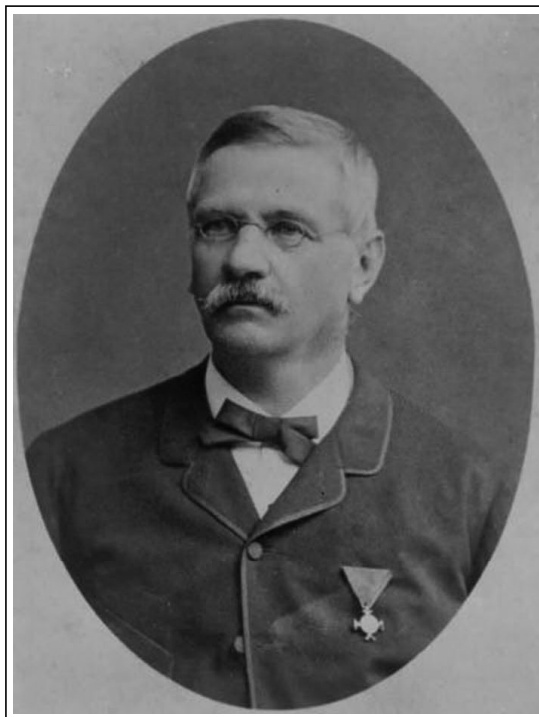
Janez Miklošič – 200

Janez Miklošič, brat znanega slavista Franca Miklošiča, se je rodil 20. maja 1823 v Radomersčaku pri Ljutomeru kot sin premožnega kmeta. Izšolal se je za učitelja in leta 1842 nastopil službo na trirazredni šoli v Lučanah. V šolskem letu 1844/45 je dokončal polletni tečaj za glavne šole na pripravjalnici v Gradcu, kjer so intenzivno gojili glasbo. Poučeval je v Stadlu na Gornjem Štajerskem, zatem v Murauu, na mariborski okrajni glavni šoli (normalki), mariborski gimnaziji, državni vadnici in na mariborskem učiteljišču. Odlikoval se je kot vzoren učitelj, pedagog in didaktik in bil avtor več učbenikov, vadnic in beril. Proslavil se je predvsem kot učitelj petja in klavirja, bil pa je tudi odličen organist. V Mariboru je Miklošič prijateljeval z uglednimi glasbeniki in bil nekaj časa vodja čitalniškega zbora. V njem je položil temelj slovenskemu petju v takrat popolnoma nemško usmerjenem Mariboru. Umrl je 3. avgusta 1901 v Mariboru.

Matic Intihar

Karel Ozvald – 150

Karel Ozvald se je rodil 20. januarja 1873 v Središču ob Dravi. Po končani osnovni šoli v domačem kraju je obiskoval gimnazijo v Mariboru, kjer je leta 1894 maturiral. Pot izobraževanja ga je vodila na univerzo v Gradcu, kjer je študiral slovansko in klasično filologijo ter filozofijo. Iz slednje je leta 1899 doktoriral. Naslednje leto je opravil profesorski izpit ter

Janez Miklošič
(sl.wikipedia.org)

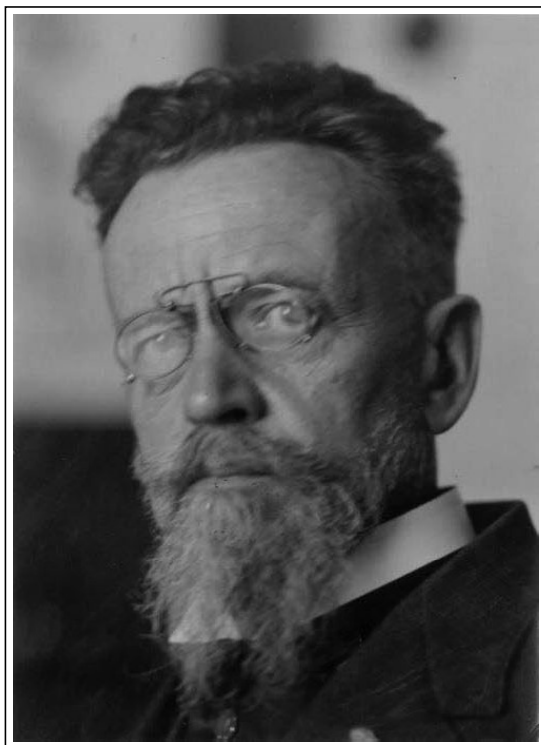

Karel Ozvald
(sl.wikipedia.org)

do leta 1920 poučeval na gimnazijah v Kranju, na Ptuju in v Gorici. Na univerzi v Zagrebu je leta 1914 pridobil *Veniam legendi*, dovoljenje za predavanje na visokih šolah in vseučiliščih. Z letom 1920 je bil imenovan za izrednega, dve leti kasneje pa za rednega profesorja pedagogike na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. 1927. leta je postal dekan in leto kasneje prodekan Filozofske fakultete. Bil je soustanovitelj akademskega socialno-pedagoškega krožka in vodja pedagoškega seminarja na univerzi. Z letom 1930 mu je bil v pomoč pri seminarju dodeljen Stanko Gogala, ki ga je po smrti nasledil kot profesor in vodja pedagoške katedre. Ko je Ozvald zasedel mesto profesorja pedagogike, se je začel intenzivneje angažirati tudi na znanstvenem področju. Velja za utemeljitelja nove pedagoške smeri, imenovane kulturna pedagogika. Ta pojmuje vzgojo kot kulturni proces, pri katerem objektivne kulturne vrednote prehajajo v subjektivno kulturnost učenca, s čimer se razvija učenčeva osebnost. Leta 1927 je kot rezultat svojih dognanj izdal delo *Kulturna pedagogika*. Njegov opus obsega 16 knjig in več kot 200 člankov. Za svoje delo je bil odlikovan z redom svetega Save III. stopnje in redom belega orla V. stopnje. Umrl je 30. novembra 1946.

Anton Arko

Engelbert Gangl – 150

Engelbert Gangl
(*sl.wikipedia.org*)

Engelbert Gangl, slovenski pesnik, pisatelj, esejist, dramatik, kritik, urednik in prosvetni delavec, se je rodil 12. novembra 1873 v Metliki. Osnovno šolo je obiskoval v Metliki, tri letnike gimnazije pa je dokončal v Novem mestu. Leta 1892 je maturiral na ljubljanskem učiteljskišču.

Sprva je služboval v Budanjah na Vipavskem (1892–93), nato na I. deški mestni šoli v Ljubljani. Leta 1900 se je odločil za nadaljevanje študija pedagogike, odšel na Dunaj in tam čez dve leti diplomiral. Eno leto je nato poučeval na mestni dekliški šoli v Ljubljani, nato pa se je zaposlil na idrijski realki. Po njeni ukinitvi je poučeval na pripravnicah za srednje šole v Trstu. Po razpadu Avstro-Ogrske se je vrnil v Ljubljano, kjer je bil imenovan za višjega šolskega nadzornika.

Gangl je bil dejaven na različnih področjih. Že v mladosti je pisal pesmi. Zgledoval se je predvsem pri Josipu Cimpermanu in Josipu Stritarju. Že kot začetnik je v Gabrščkovi Knjižnici za mladino objavil zbirko otroških pesmi *Pisanice* (1896). Ustanovil je mladinski list *Zvonček* in ga urejal od leta 1900 do 1929. Sodeloval je pri sestavljanju in izdajah beril ter učbenikov. Od leta 1904 do 1924 je bil urednik *Učiteljskega tovariša*, leta 1906 pa je spodbudil tudi ustanovitev učiteljske tiskarne.

Deloval je tudi v sokolskih društvih. Od leta 1918 je bil v vodstvih slovenske in jugoslovanske sokolske zveze. Do druge svetovne vojne je v sokolskem glasilu objavljajal domoljubne pesmi in članke. Aktivno je sodeloval tudi v politiki in bil leta 1908 izvoljen za deželnega poslanca. Med drugo svetovno vojno je bil med soustanovitelji Rdečega križa Slovenije in na ustanovnem zboru junija 1944 postal njegov podpredsednik.

Engelbert Gangl je umrl leta 1950 v svoji rojstni Metliki.

Matic Intihar

Slavko Hodžar – 100

Univerzitetni profesor Slavko Hodžar se je rodil 8. aprila 1923 v Celju. Tam je leta 1941 maturiral in bil na začetku nemške okupacije Spodnje Štajerske skupaj s svojimi starši izseljen v Srbijo, kjer se je povezal s partizanskim gibanjem. Po koncu vojne se je vrnil v Slovenijo in vpisal na študij elektrotehnike na takratni Tehniški fakulteti Univerze v Ljubljani. Študij, diplomiral je z nalogo o šibkem toku, je končal leta 1951. Takoj po diplomi je bil izvoljen za asistenta na Oddelku za elektrotehniko Tehniške fakultete. V akademskem okolju je deloval vse do upokojitve leta 1987. Leta 1960 je iz navedenega oddelka nastala nova članica univerze, to je Fakulteta za elektrotehniko, na kateri je Hodžar istega leta postal docent, leta 1966 izredni, leta 1974 pa redni profesor. Na omenjeni fakulteti je doktoriral leta 1971.

Slavko Hodžar
(sl.wikipedia.org)

V študijskem letu 1973/1974 je po dolgotrajnih prizadevanjih za uvedbo računalništva kot samostojne študijske smeri, računalništvu se je posvečal že v letih 1966 in 1967 med raziskovalnim gostovanjem v Združenih državah Amerike, postal prvi predstojnik Oddelka za računalništvo in informatiko. Oddelek se je leta 1996, devet let po Hodžarjevi upokojitvi, dokončno osamosvojil kot Fakulteta za računalništvo in informatiko. Obravnavani profesor je študentom posredoval znanje iz oddajne skupine predmetov, numerične analize, numeričnih metod in programiranja. S svojim pedagoškim in raziskovalnim delom, ki ga je stalno nadgrajeval na drugih evropskih univerzah, je položil temelje računalniški znanosti v Sloveniji in v takratni Jugoslaviji. Eno od njegovih prebojnih del je učbenik *Osnove programiranja*, ki ga je leta 1969 izdala Fakulteta za elektrotehniko. Med letoma 1977 in 1978 je opravljal funkcijo prorektorja Univerze v Ljubljani, takoj zatem, to je med letoma 1978 in 1981, pa je deloval kot njen rektor.

Hodžar se je pri vodenju univerze posvečal zlasti krepitvi njenih mednarodnih povezav oziroma uveljavljanju v širšem evropskem prostoru. To vizijo je med drugim uresničeval z obiski na drugih jugoslovanskih in tujih univerzah ter s podpisom vrste sporazumov o prijateljstvu in sodelovanju. Prizadeval si je za pridobivanje in izoblikovanje pedagoško-raziskovalnega kadra, ki bo zavezan nadgrajevanju znanja. Dejavno je sodeloval pri procesu preoblikovanja visokega šolstva v usmerjeno izobraževanje, ki je bilo v Sloveniji uzakonjeno leta 1980. Njegova zasluga je podpis t. i. samoupravnega sporazuma o sodelovanju med Univerzo v Ljubljani in takrat mlado Univerzo v Mariboru, ki je bila ustanovljena leta 1975, ter sklenitev vrste drugih samoupravnih sporazumov na področju reforme visokega šolstva. V njegovem rektorskem obdobju je Univerza v Ljubljani praznovala 60. obletnico. Ob tej priložnosti je bila imenovana po Edvardu Kardelju (1910–1979), slovenskem revolucionarju in enem najvplivnejših politikov socialistične Jugoslavije, kar je predstavljalo najvišji simbolni odraz poseganja oblasti v univerzitetno življenje. Ob upokojitvi leta 1987 mu je Univerza v Ljubljani podelila naziv zaslužni profesor. Slavko Hodžar je umrl 12. decembra 2010, pokopan je na ljubljanskem pokopališču Žale.

Simon Malmenvall